

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI, POŚWIĘCONY
SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

NUMERATY I OGŁOSZENIA przyjmują wszystkie księgarnie, kantory i biura ogłoszeń: w Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych. REDAKCJA I ADMINISTRACJA: CZĘSTOCHOWA, II-GA ALEJA Nr. 38. — TELEFON Nr. 60. Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od g. 8—10 wiecz. Rękopisów nadesł. redakcja nie zwraca. PREENUMERATA WYNOŚI: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 k. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odnośzeniem do domów. Zagranicą, za markami pocztowymi, dopłaca się miesięcznie kop. 60. Zmiana adresu kop. 20. Listów nieregularnych lub niedostatecznie opłaconych redakcja nie przyjmuje. CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz petiwey jednoszpaltowy lub jego miejsce: Nadeślano k. 50, przed tekstem k. 40, za tekstem, 3 kol. i nekrologi po kop. 25, na 4 kol. po kop. 10, Drobne ogłoszenia, po kop. 3 za wiersz. Najtańsze ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenie treści matrymonialnej o 50 proc. drożej. Za dołączenia prospektów lub reklam po 6 rubli od 1000 egzemplarzy.

Agenty: w Rakowie, Noworadomsku, Myszkowie, Zawierciu, Piotrkowie, Łodzi i Warszawie. Cena pojedynczego egzemplarza kop. 2.

II-ga Aleja № 38.—Telefon № 497.
**TEATR
URANJA**

PROGRAM: od soboty 11 do poniedziałku 13 Października 1913 r. (włącznie).

Kto winien? Wybitny dramat w 3-ch odczynach odegrany przez amerykańskich artystów.
CELOWAŁ DO WRONY... (znakomita komedia).
KRONIKA GAUMONTA ostatnie nowości — (z natury).
Królowa Włoskiej Rivieri (San-Rano) zachwycająca natura.
MAŁEC OBDARZONY BYSTROSCIĄ bardzo komiczny z udz. FRIKO.

Na scenie: — I-sze występy
Murzynów, niezrównanych akrobatów i tancerzy
p. p. FATMY i OMARA
z nowym ciekawym i jedynym swoim programem
NA SCENIE! pod art. kier. Allsiewiczza
Dwaj mężowie e. Znak. komed. w 1 akcie.

TEATR KINEMATOGRAF PARYSKI II ALEJA 19, TELEF. 343.

PROGRAM: od soboty 11 do poniedziałku 13 października 1913 roku (włącznie)
TYGODNIK GAUMONTA (z nat.) | **Conrad doktor teatralny** (kom.)

SZANTAŻYŚCI Dramat w 3-ch wielkich częściach.
Nad program: — MATSCH i SERJA — (z natury)

NA SCENIE: Pod artystycznym kierunkiem Fr. Stróżewskiego
MAŁŻENSTWO PRZY LATARNIACH Operetka w 1 akcie.
ANONS: W środę 15 października dochód z kinematograficznych przedstawień przeznaczamy na Korzyść Tow. Pomocy Niezam. uczennic zakładu nauk. p. Garzdeckiej.

TEATR „ODEON” KRZEMIŃSKIEGO Najstarszy w Królestwie Telefon № 4—77.
II Aleja № 43.

PROGRAM: od soboty 11 do wtorku 14 Października 1913 roku (włącznie).

„PO OMACKU”

Wybitny dramat w 3 części, z ostatniej serji przygód detekt. Nicka Wintera.
Łeśn w miłosnej udręce (komedia) | **Polowanie na dziła w obecności Władysława Pathe** w 255 A. Wyjazd o 8:30. Wypadek o 10:15. Wypadek o 10:15.
Nad program **Ingres J. E. Ks. Arcybiskupa Warszawskiego** Jedyna operetka w 1 akcie, Falla.
NA SCENIE: Nowości! Małżeństwo z reklamy.

W gmachu Panoramy „OLYMPIA ARENA“ III Aleja 75.

Dziś i codziennie (Początek punktualnie o godz. 8 wiecz.) Dziś i codziennie

Wielki międzynarodowy turniej przy udziale najwybitniejszych światowych zapasników pod kier. znanego w świecie sportowym p. JÓZEFA ARNOLDA z Warszawy.

WALKI FRANCUSKIEJ

Dziś w Sobotę walczą **ZBYSZKO II-gi—i—WILDMAN** walczą o pobicie czasu i pokonanie 2 przeciwników o premjum 25 rb.
Decydująca:
I. OGATSCHO—LECONTE
II. SCHWARTZ—Dr. RAAMZE
III. NIEMZANY—ROMANOW
IV. SCHIELE—RISS—BA—CHER
VI. VAN-DER-BERG—LURICH.

Gabinety Lecznico-Dentystyczne
R. Filipowicza

II ga Aleja N-r. 24, telefon 482.
Przyjeżdża:
D. FILIPOWICZ od 10—11 i od 3—6 p.p.
asyst. Lek.-Dent. 9—11 i od 3—7 po połud.

Najtaniej

Pamiętka poświęcenia Stacyi

MEKI PANSKIEJ na Jasnej Górze.

Do nabycia w Drukarni

F. D. WILKOSZEWSKIEGO

w Częstochowie,

— II-ga Aleja № 38. —

POKOST C. Ch. Szmida w Rydze

oraz wszelkiego rodzaju **Farby i Gips**

Poleca: skład materiałów aptecznych i farb

Wacław ORŁA

w Częstochowie, III Aleja 46.

SAMOCHOBY

Sprzedaz Samochodów nowych i używanych różnych fabryk jak również wynajm na jeżdż po mieście siośle i zagranicę. Garaż III Aleja 49, tel. 345.

Jedyny w Częstochowie **LEKARZ DENTYSTA chrześcijański**
STEFAN BARYLSKI
II Aleja 43 (Odeon) tel. 611.
Leczenie. Żęby sztuczne. Wyimowanie bez bólu. Przyjmuje 9—11 i 3—8 p. p.

Do sprzedania

- 1) 30 7 1 4 włókowe majątki dochodowe domy, ziemie i place przy bieżącej wodzie zdane pod fabryki składy apt. browary tartaki i t. p.
- 2) ZAMIANA Dochodowy dom na folwark.
- 3) Poszukuję zaraz spółki lub kupna interesu przemysłowego drzewnego młyn, tartaku, folwarku dzierżawy kapitał kilkadziesiąt tysięcy rubli.
- 4) 300 robotników potrzeba zaraz do kopalni, zarobek od 1 rb. do 1,50.

Częstochowskie Kaucjonowane Biuro Komisowe
— **S. BZOWSKI i J. DRESZER** —
II-ga Aleja N-r. 33, telefon N-r. 179.

A. DĘBICKI Geometra przysięgły
Teatralna 23 m. 14, parter Tel. 602.
Wykonuje wszelkie roboty niemiejskie.

I-B WYKŁADY KULINARNE ZA POMOCĄ SAMOCZKA.

Kompletny kurs do samodzielnej nauki. „Kuchnia mięsna i roślinna”, około 1000 przepisów potraw, napojów, ciast kompotów, konfitur, deserów, pasztetów i t. p. 300 stronic bzdobnego druku. Cena z przesyłką za zaliczeniem pocztowym rb. 2 k. 60. RABY, jak prowadzić wzorowo gospodarstwo domowe, przepisy na oszczędne i pożywe obłady, wraz z dodatkami, jak należy krajać mięsa, upiększać stoły i ubierać półmiki, około 100 str. z ilustracjami. Cena rb. 1 k. 20. Oba wydawnictwa razem rb. 3 k. 35 (można nadsył. markami.) Z zamówieniami należy zwracać się jedynie do J. A. PETERSA, Petersburg, Petersburskaja stor. Bolszoi prosp. 56.

Potrzebni zaraz chłopcy i dziewczęta

Wiadomość w Administracji Gońca II-ga Aleja № 38, od frontu.

Niniejszem zawiadamiam Sz. Klijentelę, że z dniem 1 Października r. b. mój skład hurtowy kart pocztowych **M. BAUMERT** przeniesiony został na ul. Dojazd 17 m. 6, vis à vis Dr. Z. W.-W., dawniej Krakowska 32.

Klasyczna Szkoła Tańców
Kazimierza Kosteckiego
b. Artysty baletu Teatr. Rząd. Warszawsk. Częstochowa I-a Aleja № 9, tel. 298, w lokalu Stow. Rzemieśln. - Przem.
Przyjmuje zapisy na wykłady od 11 r. do 2 po poł. i od 6 wiecz. w lok. St. Rz.-Przem. Przyjmuje zapisy na wykłady od 11 do 2 po poł. i od 6 w. w lokalu Stowarz. Rzem. Przem. na drugi komplet który rozpoczęła wykłady dnia 15 Października.
Lekcje ogólne odbywać się będą w Soboty i Niedziele od godz. 8-jej wieczorem.

Wystawa Sztuk Pięknych
w Częstochowie, Teatralna N-r. 11, otwarta codziennie od g. 11 do zmierzchu, w sobotę niedzielę i święta do g. 8 wieczorem

NAUCZYCIELKA K. BRZEZIŃSKA
ul. Szkolna № 5-A, m. 7.
Lekcje. Korepetycje. Przygotowanie dzieci do szkół pojedynczo i w kompletach

Pierwszorządny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-KamienniarSKI i Sztukatorski

Częstochowa Aleja 3-cia dom własny.
Egzystuje od roku 1887. Telefon 2-60.

KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI

WYKONYWA RZEZBY POMNIKI, ROBOTY BUDOWLANE I KOŚCIELNE
CENY NAJPRZYSTĘPNIEJSZE.

Fabryka posadzki cementowej na chodniki stopni mozaikowych oraz wszelkich wyrobów z cementu.

Nasza nieakuratność.

Mimo, iż w warunkach bytu politycznego naszego narodu od szeregu lat nie się nie zmieniło, co mogłoby budzić w duszy nadzieję na lepsze jutro, wszelako na dobro nasze zapisać musimy, że z roku na rok wzrasta energia społeczna i odporność na cięsy, że zamiast wiecznych lamentów i elegijnych nastrojów budzi się duch który w myśl poety, każe „naprzód iść z żywymi — po życie sięgać nowe”!

Akcja samoobrony przed zachłannością żydowską, a z drugiej strony rozumnie pojęta solidarność w kierunku popierania polskiego przemysłu i handlu, świadczą bądź co bądź o dojrzałości społeczeństwa, a tem samem wróżą nam jaśniejszą przyszłość, opartą na odrodzeniu ekonomicznem, etycznym i kulturalnym kraju.

Ze popieranie „swoich” jest koniecznym nakazem sumienia obywatelskiego, nie mam potrzeby dowodzić. Zrozumieć tego nakazu nie mogą jedynie doktrynerzy—utopiści i maruderzy, którzy zwykle pozostają poza opinią ogółu, mimo, że się zaliczają do niego. Natomiast, skoro popieranie interesów polskich mamy za obowiązek, jednocześnie niech nam będzie wolno przypomnieć obowiązki tych, do których się jako odbiorcy—klijenci zwracamy.

Przedewszystkiem zaś mamy prawo żądać od naszych przemysłowców kupców i rzemieślników nie tylko grzecznego obchodzenia się, przyzwolonego traktowania interesantów, lecz sumiennosci i akuratności pod względem wykonania roboty, jak również i pod względem dostarczenia jej w określonym terminie.

Wszak od chwili przebudzenia narodowego pod hasłem odzyskania kraju i popierania „swoich” ciągle płyną skargi na wyzysk klijenteli przez kupców polskich, na ich niedelikatność w traktowaniu gości, na arogancję, niesumiennosc w sprzedaży materiałów lichych, złeżalych, bezwartościowych a podawanych za dobre. Nie dziwnego przeto, że ludzie się zrażają do „swoich”; mniej usposobienie jednostki wracają do wystaw sklepów żydowskich, gdzie ich neć i elegancja i taniosc” (czytaj „tandeta”), a ci, co z zasady u żydów nie kupują, wrócają wprawdzie do swoich, lecz z gorczyca w duszy i żalem do własnego społeczeństwa.

Znaną jest również niesumiennosc i nieakuratność naszych rzemieślni-

ków wykonywaniu robót i dostarczaniu obstarunków na czas. Jeżeli ci szewo lub krawiec powie, że za tydzień lub dwa przyniesie wykonaną robotę—to napewno będziesz czekał drugie tyle. A ile się przytem człowiek nauczy cierpliwości, ile nabiega, naprosi—panie, zmiłuj się, czekam, kiedy nareszcie będzie gotowe? Jeżeli wreszcie przyniesie—okazuje się potrzeba „poprawki”, bo ubranie nie pasuje, buty znów za ciasne lub za duże, słowem nowa zwłoka i... powtórzenie lekcji cierpliwości.

Trudno satyry nie pisać! Lecz kto z czytelników nie słyszał utyskiwań zaprawionych ironią:

— Polski rzemieślnik. polska robotka.. polski robotnik..

Zapewne — wiele przesady w tem ironizowaniu z polskiej roboty i akuratności—ale, niestety, sporo prawdy, wytykającej naszą niesumiennosc, partactwo i niezaradność. Wolalbym co prawda podnieść dodatnie strony charakteru społecznego, tembardziej nie chciałem nikogo dotykać, jeżeli zaś wytknąłem grzechy—to nie dla moralizowania słownego, jeno uzdrowienia stosunków naszych i wprowadzenia do życia jednakowych dla wszystkich norm etycznych obowiązujących. Domaga się tego prawie sumienie i dobrze zrozumiany interes narodowy.

Ks. St. Wesołowski.

Morderstwo w Krakowie.

Policja krakowska, jak wiadomo z telegramu, aresztowała Jana Godulę, byłego pomocnika księgarskiego, który przed rokiem pracował w księgarni Gebethnera.

Godula informował Łyżwińskiego o stosunkach w księgarni Gebethnera, mówił mu, kiedy jest w kasie najwięcej pieniędzy, kiedy pracuje i wychodzi s. p. Swiszczewski. Łyżwiński prosił go o klucz od drzwi z sieni do księgarni, aby drugi taki klucz kazał zrobić.

Kobrzyński przyznał się do szeregu rabunków, popełnionych w Królestwie. Krajewski opowiadał na śledztwie, że jego ojciec był agentem ochrony w Warszawie. Zastrzelili go rewolucjonści. Krajewski również pełnił przez czas jakiś te funkcje i uciekł z Warszawy z obawy przed zemstą.

KAFLE i ROBOTY ZDUŃSKIE L. NIEPRZECKI i S-ka

w CZESTOCHOWIE.

Teatralna № 34, Telefon № 321.

Z Kamienicy Polskiej.

(Koresp. własna „Gońca Częst.”)

Nowe szkoły.

Administracja gminy Kamienicy Polskiej w osobach pp. Rycombala, pisarza i L. Cianciary, wójta, gorliwie zabiega o jaknajszysze pokrycie wspomnianej gminy siecią szkół.

Aby jaknajprędzej wioski, pozbawione szkół od wieków, jak Zawisna, Wanaty, Bargły, mogły korzystać z dobrodziejstwa nauki, administracja poszukuje tymczasowych lokali na szkoły w wyżej wymienionych wioskach.

Telefon w Kamienicy.

W tych dniach przeprowadzono telefon do kopalni rudy „Hantke”. Telefon będzie też i we wsi do użytku ogólnego.

Z Piotrkowa.

(Kor. własna „Gońca Cz.”)

Z Towarzystwa Kredyt. Ziemięskiego.

Od pewnego czasu, zresztą bardzo niedawnego, w stosunkach naszych ziemianiskich w ziemi piotrkowskiej pod względem finansowym daje się zauważyć znaczne polepszenie, co z radością należy zaznaczyć. Świadczy o tem fakt charakterystyczny. Dotychczas bowiem na odbywanych trzy razy do roku licytacjach obdłużonych majątków ziemskich poddawane sprzedaży były liczne dobra. Teraz nastąpił zwrot bardzo pomyślny, gdyż ostatnio wystawiono na licytację wskutek zaległości w opłacie rent Towarzystwa tylko 3 majątki, nadto licytacje nie doszły do skutku.

Osobiste.

Ks. Szabelski, prefekt szkół miejscowych i redaktor „Kroniki Piotrkowskiej” mianowany zostaje proboszczem parafji Rozprza pod Piotrkowem.

Z sądu okręgowego.

W piotrkowskim sądzie okręgowym raz po raz zdarzają się wypadki, że w sprawach wekslowych wystawcy przeważnie żydzi kwestjonowali prawdziwość podpisów. Wzywano ekspertów — kaligrafów, terminy sprawy wskutek to tych, to innych powodów odwlekają się coraz bardziej i skarżeni zyskiwali na zwłoczce i procentach. Ostatecznie po długich miesiącach, a czasami i po latach zaskarżony wystawca weksli przyznawał się do podpisu, raczej — ekspertyza uznawała podpis za prawdziwy i — uzyskiwano dopiero wyrok. Prawda, że winny płacił karę, ale ta była tak drobna, bo rb. 5 lub rb. 10, że mu się to sownie z procentem zwracało.

Od niedawna dopiero sąd zaczął wyznaczać kary po rb. 50 — rb. 75 ten środek okazał się radykalnym lekarstwem, bowiem — tak wysoka kara nie wytrzymywała kalkulacji. Dowodem tego nagła zmiana: oto w ciągu ostatniego miesiąca takich kwestjonowanych podpisów na wekslach było tylko 20! podczas gdy dawniej liczba ta sięgała niezłomnie setki.

Marek Sadowicz.

TELEGRAMY.

Dymisja.

Petersburg, 10. Dzienniki wieczorne donoszą, iż minister spraw wewnętrznych, Maklakow, zawiadził do Lwadii do podpisu dymisję dyrektora policji, Bieleckiego. Dymisja umotywowana jest podobno tem, że wstępująca fala bezrobocia wymaga działania energicznego, a warunkom tym Bielecki nie odpowiada.

Echa katastrof.

Petersburg, 10. Sfery zainteresowały się katastrofami kolejowemi w ostatnich czasach. Minister komunikacji, Ruchlow, przedstawił ma w tej sprawie szczegółowy referat.

Bezrobocie.

Petersburg 10. Solidaryzując się z robotnikami moskiewskimi, ogłosiło jednolodne bezrobocie i strajkuje 9000 robotników w rejonach wyborckim-i narwskim.

Interpelacja o obrazę Polaków.

Wiedeń 10. Z powodu obraźliwych słów, wypowiedzianych przez cesarza Wilhelma pod adresem Polaków do burmistrza w Karwinie—Koło Polskie w parlamencie austriackim złoży interpelację. Interpelować będą posłowie: Stapiński, Sliwiński i Lisiewicz. Usiłowania zatarcia tych słów i wszelkiego rodzaju zaprzeczenia są bezpodstawne. Fakt, iż cesarz zdanie obraźliwe wypowiedział, jest dowiedziony.

Proces telefonistek.

Paryż, 10. Rozpoczęł się tutaj proces przeciw 14 telefonistkom i 2 nadzorcom w telefonach, którzy, będąc przekupieni podsiłkowali rozmowy i oddawali usługi maklerom giełdowym.

Protest rabinów.

Gudapeszt, 10. 700 rabinów z różnych stron, między nimi rabini z Konstancynopola i Adrianopola, z inicjatywy rabina węgierskiego, Lewkowicza i rabina Mayera z Salonik, podpisało się pod przysięgą, że wśród żydów nie istnieje sekta, któraby uprawiała mord rytualny, oraz, że w religji żydowskiej niema takiego nakazu, któryby zalecał używanie krwi

9) STEFAN GÓRKA.

SZTUKA ZDOBYCIA MAJĄTKU.

PRECZ Z NĘDZĄ!!

(Ciąg dalszy).

Wynikało stąd w chwilach niedoli piąte oglądanie się na cudzą pomoc oczywiście bezskutecznie, oraz wyciekanie lifości niebłogos. W takim nastroju ducha zatracano się poczucie osobistej odpowiedzialności oraz konieczność samodzielnego stanowienia o swoich działaniach i celach.

Aczkolwiek widzą jasno, co im czynić należy, to przecież spodziewając się obecnej pomocy lub opatrności, nie czynią nigdy niczego na czas i porządnie. Nie przygotowują nic wtedy, kiedy bieg zdarzeń jest jeszcze w ich ręku, lecz czekają ja ostatnią chwilę nie wiedząc i nie chcąc przewidywać jakie zmiany i klęski nastąpić mogą.

Zyjąc chwilą i peddając się jej podnieć, okazują zmienność i niestałość, jak wydarzenia chwilowe. Usiłowania do czynów zbiorowych niszczą przeto niesfornością, niezgodą, kłótnią, zawiścią i nienawiścią. Politykują żwawie, są rozbitci na stronicach śmiejących się wzajem, a nie szukając punktów i kierunków stycznych

w swych dążeniach i celach. Teatralność, pozowanie na wielkość i chęć wicherzenia, nazywają osobistą godnością i zamilowaniem swobody. Marnotrawią w ten sposób nie tylko zasoby pieniędzy, bo tych nie mają zbyt wiele, ale czasu i ludzkiej energii.

Pod wpływem pochlebstwa, lub innego apelu do ich próżności, występuje u Polaków miękkość, zwana „dobrem sercem”. Skłonni wówczas do marnotrawstwa i rozrzutności, uważają te wady za szlachetność i wspaniałomyślność. Łagodni i stabi względem siebie, wybaczą za łatwością wady, a nawet występkę innych. Pod wpływem tego „serdecznego” nastroju, zjawia się u nich nieopatrzna chęć do wynurzania się przed kimbaż, u niemocliwiająca im utrzymanie czegokolwiek w tajemnicy, często wbrew własnym interesom i własnemu szczęściu.

Z tej nieogledności wynika także ich łatwość, która czyni z nich ofiary wyzysku i sprytu innych. Rozpowszechnione są pomiędzy nimi wierzenia, zabobony i gęsta, jeszcze z czasów pogańskich. Przedstawiają nadę podatny materiał dla wszelkiej działalności agitatorskiej, politycznej lub społecznej, lecz z powodu swojej zmiełności i wrażliwości, przechodzą łatwo i bezkrytycznie do obozów innych a nieraz wręcz przeciwnych.

Tak więc wyobrażenia i uczuciowości wypełniają głównie swą treścią umy-

słowość Polaka. Zobaczmy teraz, jak się przedstawiają dalsze władze jego duszy, a mianowicie rozum i wola oraz działająca energia.

Wskutek rozwiniętej wyobraźni, posiadają Polacy doskonałą pamięć miejsca. Stąd też wszystkie nauki, działające na wyobraźnię, i pamięć miejsca, mają łatwy przystęp do ich umysłów, natomiast nauki wymagające bystrości, przenikliwości i kombinacji, przychodzą im znacznie trudniej i w dziedzinie tych umiejętności wykazują bardzo mało badaczy, a jeszcze mniej twórców. Do umysłu Polaka przemawia przedewszystkiem barwny opis; nie pociągają go zwykle krytyczne i ścisłe rozważania szczegółowe, lub też ogledne i mozolne budowanie ogólnych praw.

Ten brak zmysłu krytycznego pociągają za sobą, iż Polacy skłonniejsi są do postępowania wedle starych i zakorzenionych pojęć, tradycji i wierzeń, ogólnie przyjętych. Posiadają silny zmysł i pociąg do nasładowania obcych przykładów i gotowych już wzorów. „Cudze chwalcie, swego nie znacie”, jest o Polakach wyrażeniem trafnem, w przeciwnieństwie do Francuzów i Anglików, którzy popadają w przesadę uwielbiania tylko własnych dzieł i kultury.

Polak, niezdolny do długiego skupienia uwagi i zastanawiania się, nie umie sobie sam postawić odległego celu i dążyć doń wytrwale. Natomiast

chętnie odwołuje się do kierownictwa i powagi kogoś innego, przyczem jest zadowolony, iż może złożyć z siebie odpowiedzialność. W ten sposób postępując, nie mogą sobie uswiadomić i poznać ogromu własnych sił. Jakby niemocą tknięci, poddają się niepowodzeniu lub nieszczeńściu, które nieraz można usunąć niewielkim wysiłkiem.

Nie mogąc się zdobyć na karnosc i solidarność, popadli w zaleznosc nietylko polityczną, lecz także materialną. Nie rozumieją, iż majątek jest nietylko podstawą dobrobytu, lecz także samodzielności i godności osobistej.

Przeciętny Polak zapewnia chętnie i poczucie honoru jest u niego silne, lecz z braku przedsiębiorczości i rzutkości nie waha się prosić o pomoc, o posadę, o protekcję, o awans, lub też czasem poprostu o wsparcie. To też żebraków w tym kraju jest znacznie więcej, niż na zachodzie Europy. Żebrający są nawet czems w rodzaju wyręczyli ludzi w stosunkach między nimi a Bogiem. Dając bowiem żebrakowi jałmużnę, polecają mu, by się modlił za ich zmarłych krewnych, lub też na intencję powodzenia ich spraw lub usunięcia ich trosk.

Odnosnie do woli i działającej energii wyznaczyć trzeba, iż wśród Polaków charaktery silne i stale są rzadkością.

(d. c. n.)

chrześcijański do obrzędów religijnych. Oświadczenie takie przesłano prezesowi sądu kijowskiego.

Katastrofa w tunelu.

Lucerna, 10. Woda załama tunel kolejowy gotardzki pomiędzy Cedenazzo i Reazzino. Wskutek wylewu po ciąg osobowy wykołcił się. Lokomotywa, wóz pocztowy i kilka wagonów zdruzgotanych, 5 osób zabitych, kilka rannych.

Wobec cholery.

(List do Redakcji).

Szanowny Panie Redaktorze!

Racz przyjąć na łamy swego poczytnego pisma replikę na artykuł pomieszczony w „Gońcu Czeszochowskim z d. 9 bm. p. t. „Wobec cholery“, a zawierającej przepisy komisji sanitarnej, obowiązujące właścicieli domów w najdrobniejszych szczegółach, a to w obawie przed zbliżającą się cholera. Nie neguję zupełnie wymienionych przepisów i chętnie nie tylko obecnie, lecz zawsze im się poddaję, lecz muszę zaznaczyć, że najstarsze zachowywanie przepisów sanitarnych przez właścicieli domów nie pomoże niż wobec zanieczyszczonego powietrza na krańcach miasta, gdzie ścieki bez ujścia są rozsadnikami chorobotwórczych bakterii. Są to szmaty ziemi bez właścicieli, należące do miasta. Gorzej jeszcze rzecz się ma z arterją komunikacyjną pod t. zw. „Kacapskim mostem“, gdzie ruch z czterech ulic: Aleksandrowskiej, Kawiej, Jasnogórskiej i Ciemnej jest bardzo ożywiony, kłódy setki ludzi z fabryk oraz młodzieży szkolnej codziennie przechodzi. Jak wiadomo, pod mostem tym utworzyło się cuchnące bagno. Nic więc dziwnego. W tej też okolicy miasta, prawie śródmieściu, panują bezustannie zaraźliwe choroby — jak tyfus, szkarlatyna, dyfteryja i inne. Nie potrzebujemy więc oczekiwać cholery. Śmiertelność jest tu niezwykle duża. A przecież ten most i przejście pod nim ma właściciela, którym jest Zarząd skarbowej kolei W-W. Czyżby zarząd ów był na innych prawach, niż biedni właściciele sąsiednich posesji? Władze miejscowe, oraz komisja sanitarna winne wejrzeć w tę sprawę i uchronić miasto od zarazy.

Z szacunkiem (Podpis) Czeszochowa, 9—10—13 r.

KRONIKA.

— Dzisiejsze zebranie „Pomocy“.

Dziś w sobotę o godz. 6-ej po poł. odbędzie się (w 2 terminie) ogólne zebranie członków Stow. spółdzielczego „Pomoc“ przy fabryce Peltzerów. — **Z pogadanki o Mikolaju Sepie Szarzyńskim.** Stowarzyszenie Nauczycielstwa Polskiego urządziło w ubiegłą środę pogadankę z dziejów literatury ojezycznej. W pogadance tej prof. L. Pomian-Biesiekiński streścił na podstawie najlepszych źródeł, życie i twórczość Mikolaja Sepy Szarzyńskiego, który, odznaczając się wybitnym talentem lirycznym zmarł przedwcześnie w r. 1581, przeżywszy lat 30. Jestto pisarz wytwórny i szlachetny. Uwasty Sepy, „poety cichego smutku“ wydane były po raz pierwszy w r. 1601. W naszych czasach zajmowano się żywo tym poetą. Prof. Aleksander Brickner odkrył 26 nowych, nieznanych utworów Szarzyńskiego. W r. 1903 Akademia Umiejętności w Krakowie dokonała nowej edycji. Całość twórczości, należącej do złotego okresu literatury, sprawia wrażenie głębokie. Autor włada pięknym stylem, unika barbarzyństw i słyne z nieznanych u nas przedtem form poezji miłosnej i religijno-narodowej.

— Z posiedzenia szawców.

Na ostatnim posiedzeniu majstrów szewskich w poczet majstrów przyjęto pp. Franciszka Puszczynskiego, Józefa Dzikba i Romana Stryjewskiego. Wyzwolono na czeladników i udzielono odpowiednich świadectw p.p.

Janowi Kowalskiemu i Janowi Smeli. Nadto przyjęto do terminu 5 nowych chłopców.

— Zabawa na „Czeszochowiance“.

Dziś w sobotę odbędzie się zabawa taneczna dla członków Tow. Teatralno-Muzycznego przy fabryce „Czeszochowianka“ ich rodzin oraz wprowadzonych gości. Zabawę poprzedzi jednoaktówka p. t. „Tajemnica“. Początek przedstawienia o godz. 8 i pół wieczorem. Bufet na miejscu.

— Chleb drożeje.

Na skutek prośby zgromadzenia piekarzy czeszochowskich na wczorajszym posiedzeniu rady miejskiej zatwierdzono zwykłą cenę chleba do 4 i pół kop. za funt.

— Opóźnienia pociągów.

Od pewnego czasu pociągi na skarbowej kolei w-w. przychodzą i odchodzą ze znacznym opóźnieniem. Nie dalej jak wczoraj pociąg nr. 39, który powinien przybyć z Warszawy o godz. 12 min. 7, stanął w Czeszochowie o godz. 1 min. 35. Oczywiście kolej na tem nie nie traci. Cierpią jedynie pasażerowie.

Kwiątek na Bezdomne Dzieci.

Nauka jest światłem i przyszłością narodu, dajmy ją więc wszystkim, moźnym i ubogim, szczęśliwym i opuszczonym.

Gdy dni letnie bywają coraz krótsze i chłodny wiatr zwiastuje jesień, gdy na pustych polach złocą się jeno ścierniska, sine dymy pastuszych ognisk biją ku niebu, a białe nitki pajęczyn cicho płyną w powietrzu, wtedy załudniają się szare mury miasta ruchliwą rzeszą dziatwy, która w pełni sił, z kwitnącym rumieńcem na twarzy, wraca radośnie do swych szkolnych zajęć.

Budzi się gorączkowe życie, dziatwa szeroka falą płynie po ulicach, a wieczorem zasiada pilnie około jasno oświetlonych stolów i uczy się — uczy — a za oknem błąda, wynędzniała twarzyczka bezdomnej sieroty tuli się do chłodnej szyby i z zalem spogląda na rozrzucone książki i zeszyty. I ona uczy by się chciała, ale rodzice pomarli, niema kto przytulił, niema kto nauczył i wskazał drogi ku lepszemu a zła dola rzuca po obcych ludziach, morzy głodem, goryczą i niechęcią napełniając małe smutne serduszko. Spójrzmy więc okiem przychylnym na największą z nędz ludzkich, bo nędzę bezbronnego dziecka, i rzucmy choć niewielki datek w dniu jutrzejszym do woreczka kwatarki, a skromna ta ofiara jasno świadcząc będzie o naszym sercu i o zrozumieniu obowiązków obywatelskich i społecznych.

Wobec cholery.

Wobec wzmagającej się za kordonem cholery na wczorajszym posiedzeniu radnych Magistratu czeszoch. uchwalono wydzierżawić dom Szpigla przy ul. Szkolnej na szpital izolacyjny na wypadek wybuchu cholery u nas.

Okradzenie zakonnic.

O godz. 8-ej i pół wieczorem porwaczącej karetkę pocztową z Kłobucka do Czeszochy y szarytce, siostrze

miłosierdzia ze schronienia dla paraliżów pod wezwaniem św. Antoniego przy ul. Wieluńskiej, za wsią Grabówka, tuż przed cmentarzem s. Rocha skradziono koszy z rzeczami, wartości 200 rb. Wdrożono energiczne poszukiwania złoczyńców.

Napad na monopol.

Wczoraj o godz. 7 i pół wieczorem trzech niewykryci na razie młodzieńcy w wieku lat 18—20 dokonali napadu na sklep monopolowy przy ul. św. Barbary.

Napastnicy porwali stojące na ladzie pudełko z drobną monetą, poczem zbiegli.

Całe to zajście trwało kilka sekund. Napastnicy uzbrojeni byli w browningi.

W związku z powyższym napadem dokonano obławy i licznych aresztowań w okolicach podmiejskich.

Okradzenie sądu.

Nocy ubiegłej dokonano niezwykle śmiałej kradzieży w lokalu sądu pokoju 1-go rewiru, przy ul. Szkolnej nr. 7.

Lokal wspomnianego sądu składa się z trzech pokoi w tem większa sala rozpraw, na parterze, w lewej oficynie.

Do g. 12 i pół w nocy w kancelarii pracował sekretarz sądu p. Józef Solarczyk, zamieszkały o piętro wyżej. Zwyczajem codziennym p. S. zabrał ze sobą ogniotrwałą kasetkę, zawierającą przeszło 300 rb. gotówką oraz markami sądowymi. Ta właśnie kasetka widocznie była celem wyprawy nocnej złoczyńców, których według wszelkiego prawdopodobieństwa było

dwóch. Do wnętrza dostali się oni w ten sposób, że wycieli prawie całą szybę w oberlucie zewnętrznym, poczem już drogę mieli utworzoną, bowiem wewnętrzny — był otwarty.

Sądząc z nieladu, jaki poczynili w całym lokalu złodzieje „pracowali“ czas dłuższy i musieli być bardzo „pewni siebie“. Za pomocą łomu żelaznego otworzyli oni wszystkie szuflady w stołach oraz szafy z których nie jednak nie wzięli. Jedynie z biurka p. Solarczyka zabrali 12 rb. 50 kop., stanowiące jego osobistą własność z biurka urzędnika kancelarii p. Szczepanowskiego rubla z kopiejkami oraz 3 pudełka z papierosami po 250 sztuk w każdym, skórzana torbę z narzędziami złodziejskimi, przechowywaną w skrzyni do t. z. dowodów rzeczowych oraz browning nr. 24634.

Kradzież zauważył o godz. 8 i pół rano woźny sądowy, który przyszedł sprzątać. Wówczas to wezwano policję. Na miejsce wypadku przybył też sędzia śledczy.

Idąc za śladami sprawców kradzieży w ogrodzie p. Klepackiego (Szkolna nr. 3) znaleziono wspomnianą torbę, porzuconą na krzakach. Energiczne dochodzenie w biegu.

Charakterystyczne w całej tej sprawie jest to, że stróż domu jak sam zeznaje, widział otworzone okno oraz szybę postawioną pod ścianą i nie zawiadomił policji o fakcie.

— Teatr w „Przyszłości“.

Wkrótce odbędzie się amatorskie przedstawienie na Tow. „Przyszłość“. Pierwsza próba 12 bm. po zwyczajnym zebraniu.

Tabela nieurzędowa

wygranych w ciągnięniu III klasy 201 loterii klasycznej Królestwa Polskiego.

Jako w drugim dniu 10 października 1913 r. wyszły następujące główne wygrane;

Rb. 10,000 na n-r 7026 Rb. 1000 na n-r. 15975 Rb. 500 na n-r. 802 Rb. 200 na n-r-a 2516 3851 15985 14212 15990 Rb. 80 na n-r-a 470 1147 1163 1367 3854 4444 4995 5146 5665 6667 9843 10188 10262 13120 13177 14227 14380 14459 15404 16506 17105 17269 17335 17610 18038 18074 19291 19550 19645 20021

Table with 20 columns and 20 rows of numbers, representing lottery results.

BUFET przy Stowarzyszeniu Rzemieśln.-Przemysł. I-sza Aleja № 9. Wydaje obiady po 40 kop., śniadania, kolacje, w Niedziele i wtorki flaki. Wejście do Bufetu wolne i dla nie członków w porze obiad. od 12 do 4. Zarządzający bufetem Edward Zambrowicz kilkoletni pracownik firmy p. Jankowskiego.

LOKOMOBILE PRZEMYSŁOWE DO 1000 H.P. WENTYLOWY ROZDZIAŁ PARY. SYST. LE NTZ'a. **HENRYK IANZ** WARSZAWA TEL. 278-00 Niekała 111.

DOM HANDLOWY Zdzisław RYLSKI

Częstochowa, II Aleja № 20. Telefon 93.

Posadzki i licówki terrakotowe, płytki glazurowane na spódach terrakotowych i kaolinowych, dachówki (marsylska, szwajcarska, karpiówka i wieżowa), rury drenowe (sączki), cegła ogniotrwała, posadzki i klepki dębowe siatki metalowe z metalu rozciąganego, listwy ochronne do stopni schodowych i narożniki do krawędzi murów, papa do okrycia dachów, smoła i karbolineum.

GHORYM

Chorych leczących się
Sperminą-Poehla, starają się uzyskać
za pomocą szumnych reklam o płynach z
gruczołów naslennych, przyczym w reklamach tych nie
krępując się zupełnie, przekraczają fakty i powołują się na
linimonia i prace zagranicznych uczonych, którzy nigdy nie widzieli
nigdy tych preparatów. Poczytujemy sobie za obowiązek ostrzedz
chorych przed temi ekstraktami, gdyż nie mając nic wspólnego ze Spermi-
ną-Poehla, zawierają one o czystości szkodliwe dla zdrowia składniki.
Pierz osuszają, obniżają ciśnienie, wadliwie sterzym, histeryj, nerwobolech,
młodkowistości gruźlicy, przymioch, skutkach leczenia rzeźla, chorobach serca o-
trusze, enit, s osłabieniu, mion serca, srytmu, (miocardiiti) zwspieniu tętnic, alkohole-
lizmie, szdłku mleczu pasterczowego, psaitkach, osłabieniu wadłnek przebytych chorób,
ortemtemenit i t. d. zostają jedynie za pomocą Sperminy-Poehla osłabienie te osłabie-
jące wyniki, które stwierdzono zostały za pomocą doświadczonych najznakomitszych uczonych
i lekarzy światła całego. NALEZY ZWRACAĆ UWAGĘ NA NAZWĘ.

SPERMINA - POEHL'A

I odmawiać przyjęcia wszelkich ekstraktów i płynów o różnych innych nazwach, o nie-
zdatności których wydania została oddzielną broszurą, która wysłamy na żądanie
gratis i franko, wraz z najnowszą literaturą o SPERMINIE
SPERMINA-POEHLA znajduje się w sprzedaży
we wszystkich aptekach i składach aptecznych.

**ORGANOTERAPEUTYCZNY INSTYTUT
PROFESSOR D-R POEHL'S-WIE
DOSTAWCY DWORU
JEDO CESARSKIEJ MOŚCI
PETERSBURG.**

0809-1

Przed użyciem. Po użyciu.

Tak nadzwyczajną zmianę wywołuje KOLA-DULTZ

najlepszą naturalną pożywką dla mózgu i systemu nerwowego.

Uspokobienie, działalność umysłowa, jak i w ogóle każda inna, oraz
każde poruszenie ciała zależne są od mózgu.

Osiabienie, apatia, wyczerpanie, osłabienie nerwów, oraz ogólna bez-
silność są oznakami braku energii życiowej. Ktokolwiek chce czuć się zdro-
wym, rzeźkim oraz cieszyć się pełnią władz umysł, i fizycznych jako dobrą pa-
mięcią, a pracę i wszelkie trudy życiowe, jako przyjemność odczuwać, ten
niechaj zażywa Kola-Dultz. Jestto naturalna pożywka dla mózgu i nerwów,
odnawiająca i odmładzająca jednocześnie krew i będąca w ten sposób źródłem
życia i nowej sily dla wszystkich organów ciała.

**KOLA-DULTZ przywraca chęć do życia i pracy, oraz uczucie
młodości wraz z jej zdrowiem i energią, które są rekojmiją powodzenia
szczęścia.**

Przy codziennym zażywaniu przez jakiś czas Kola-Dultz, nerwy się wzma-
cają, wszelkie osłabienie ustępuje, a zdrowie i sily powracają niezłotoczale,
KOLA-DULTZ zalecana jest przede wszystkim lekarzom całego świata i
stosowana w szpitalach i sanatoriach dla nerwowych.

Proszę żądać KOLA-DULTZ bezpłatnie.

Teraz daje każdemu możliwość wzmożenia nerwów. Wystarczy napla-
nie karty pocztowej z podaniem dokładnego adresu, aby otrzymać **BRZPLA-
TNIE** i **FRANKO** ilość **KOLA-DULTZU** wystarczającą do wypróbowania szd-
miewającego działania tego środka. Gdy skutek okaże się zadawalnąjącym,
natenczas prosimy uprzejmie o listawę zaszczycenie nas zamówieniem.
Prosimy o zażądanie próby natychmiast zanim W.Pan nie zapomni o swym
zamiarze wypróbowania naszego **KOLA-DULTZU**.

**Akc. Tow. „Powszechna Fabryka Przetworów Chemicznych w
Budapeszcie”. Oddział na Królestwo i Cesarstwo Węgierskie,
Nowy Świat № 52. Oddział 195.**

Jak działa FAGOSOL

Przy leczeniu **kaszlu bronchitu ast-
my, koksuzi, oraz gruźlicy - suchot
piuc** w zupełności stwierdzono całyn szd-
egiem doświadczzeń radykalną skuteczność pre-
paratu **FAGOSOL**, czego najlepszym dowo-
dem są nizej przytoczone urywki niektórych
listów, otrzymanych przez nas codziennie:
„**FAGOSOLEM**, o którym wypadkowo się
dowiedziałam wyleczyłam się ze strasznego
kaszlu, który formalnie rozrywał mi piuca.
Każdemu śmiało mogę **FAGOSOL** polecić.”
S. Dubińska, Warszawa.
„Niech Wam Bóg nagrodzi za dobry śro-
dek **FAGOSOL**, gdyż wyleczył mię z długo-
trwałej choroby, którą lekarze określili jako
suchoty piuc.”
M. Koncziaty, Piaseczno, dom własny.
Cierpiąc na silny bronchit z gorączką, po-
radzono mi, bym używał **FAGOSOL** i dzięki
temu taką osłabieniem poprawę zdrowia, że
mogłem powrócić do mych zajęć.”
A. Spiechowicz, Warszawa.
„Dzięki **FAGOSOLOVI** wyleczyłem się z
choroby płucnej, za co dziękuję serdecznie i
zalecam preparat ten wszystkim cierpiącym na
piuca.”
L. Blumberg, Libawa.
Upraszam o wysłanie jeszcze czterech
flakonów **FAGOSOLU**, liczę że **FAGOSOL** zwró-
ci na siebie w krótkim czasie uwagę wszy-
stkich chorych płucnych.”
G. Balcer, Gajczur.
Jak widzimy z powyższych listów, których
sekt: otrzymujemy dziennie, chorzy, którzy
pragną wyleczyć się z nurlającej ich orga-
nizm choroby płucnej, winni bezwarunkowo
nabyć **FAGOSOL**, Cena **FAGOSOLU** tylko
1 rb. 20 k. za flakon. Żądać we wszystkich
aptekach. Reprezentant: **Towarzystwo
Chemikol, Warszawa.** 0800-0.

**NAUCZYCIEL
ANTONI BRZEZIŃSKI**
przeprowadził się
na ul. Szkolną № 5-A, m. 7.
Lekcje, Korepetycje. Przygotowanie do
egzaminów i na różne świadectwa.
Solidna pomoc wszechstronna.

**Nowo-otworzona chrześcijańska pra-
cownia Ubiorów męskich kostjumów
okryć i sukien damskich. A także u-
biory dla dzieciąt. Przerabianie i fa-
sonowanie kapeluszy. Przyjmując obsta-
lunki na dziecinie kapturki i mufecz-
ki. Wykonanie wykwitnie. Polecają**
J. K. BRZEZIŃSCY III Aleja
49 m. 9.
UWAGA: Na sezon bieżący od ko-
stjumu rb. 10, od spódnicy wykwitnej
rb. 3, od gładkiej rb. 2.
Tylko dla tego aby dać się po-
znać Szanownej Klienteli.

BETON

Firma
w Częstochowie
ul. Żelazna № 7
Telefon 578.

Poleca: się z robotami i wyrobami be-
tonowymi i żelazo-betonowymi jako to
chodniki burty chodnikowe kregi stu-
dzienne, rury kanalizacyjne i t. p.
Po cenach przystępnych.

FOSFATYNA FALIERA

znakomity pokarm, najbardziej pole-
cany przez lekarzy dla dzieci od 7-10
miesięcy, zwłaszcza w okresie od-
stawienia od piersi i w okresie roś-
nięcia. **Matka** zażywając i karmiąc
przeżytkowy rozwój koci. Bardzo po-
zyteczny dla starców i rekonwales-
centów.
Sprzedawć we wszystkich aptekach
i składach aptecznych.
**PARYŻ
8, rue de la Tacherie**

Ignacy Sobczak i A. Kosiński
w Częstochowie, Telefon 8-58.
SKŁAD PASZY
przy Teatralnej Nr. 47, róg Nowej,
Poleca: Owies, otręby, siano, koni-
czynę, stonę, Sieczkę. Kuchy na za-
mówienie. Kartofle z dostawą do domów.

Kauojonowane biuro
nauczycielskie Stanisławy Ligęzówny,
Teatralna 26. Rekomenduje nauczy-
cielki, frehblanki, ochraniarki, bony.
Biuro otwarte od 9 rano do 6 p.p.

Zginal
paszport wydany przez
gminę Żarki na imię Piot-
ra Kreta, 1938-3

Zginal
paszport wydany przez
gminę Grabowka na imię
Marjanny Szejner, 1937-3

Odstąpię
Piwarnię z zajazdem
nolegim i stajnią, Ry-
nek Wieluński 55,
1939-1

Potrzebny
czeladnik krawiecki sztu-
kowiec Wieluńska 12 Dy-
ga, 1936-3

**Zakład Lakierniczy
F. Dukalskiego**
w Nowo-radomsku
ul. Powiatowa.
Przyjmuje wszelkie
roboty lakiernicze
powozowe oraz
kompletne wyre-
stauowanie powo-
zów. 0793-3

Do
sprzedania Sklep spoży-
czo-dystrybucyjny do-
rze prosperujący z powo-
du inego interesu ulica
Główna 14. Wiadomość na
miejscu. 1938-4

Sklep
spożywczy z domem-z
3000 rubli do sprzedania
Ul. Działa Nr. 16, lub
zamiana. 1947-3

Ziemiaki
Stołowe dobre i trwałe
na przechowanie zimowe.
Sprzedaje fol. Biela za-
mówienia przyjmuje Cz-
stochowa, Aleja I Nr. 4,
albo na miejscu, planta-
cyi, fol. Biela Górna Li-
piński. 1954-2

Zginal
wyżel biały zeb Kasza-
nowaty omy nakrapiany.
Znalazca odprowadzi za
nagrodą Raków Bieda,
1961-1

Sklep
spożywczo-dystrybucyj-
ny w dobrym punkcie do
sprzedania. Wiadomość
Warszawska 83. Jan Zys-
kowski. 1914-4

50-100 rubli
honorarium za wyrobie-
nie biurowej posady. Za-
międlę dotychczasową.
Dyskrety Oferty datęję
ciorobowe 187950.

Sklep
w podwórzu 2 pokoje, ku-
chnia wygodna, odpowied-
nie na kantor, Biuro te-
shlone II, d. 2 Aleja 23
stróż wkaże. 079-3

Kefir
najlepszy odtwrczy -
środek wyrabia apte-
ka Wiosłaskiego pod
Janą Górą Kefir Mo-
na dostać w Mieczar-
ni Ziemińskiej II Ale-
ja Nr. 32. 000-0

Mój zakład
Stolarski został prze-
nieiony w II-gą Ale-
ję № 33. Posiadam go-
towe meble
Stanisław Doraczynski
1932-0

Do
chrześcijańskiej praow-
ni czepak i kapeluszy
„Polonia” potrzebny za-
raz chłopiec do terminu.
1931-3

**ZAKŁAD
Instrumentów
Muzycznych
MALKO**
w Częstochowie
ulica Dojazd № 11
wprost st. D.z. w.w.

Sklep
spożywczo-dystrybu-
cyjny do wynajęcia ul.
Żelazna-4. 1940

Sklep
spożywczy z powodu wy-
jazdu do sprzedania ul.
Aleja 58. 1932-3

**Biuro Techniczno-Handlowe
B. Wiśniewski i S-ka**
II-ga Aleja № 32 - Telefon № 385.

Wylączna sprzedaż wyrobów fabryki W. WAGNER i S-ka w Warszawie
WOZY NOWE, KOLEJNE, saskie, oraz półtoraczne.
**KOZA DO KARET, POWOZÓW, BRYCZEK, PLATFORM, WOZÓW, i wszelkich in-
nych gwarantowanej trwałości. - - - Okuwanie kół nowych i przeciąganie starych
na zimno za pomocą pras hydraulicznych.** 0651-